

ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(14) ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਐਨ ਕੇ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਐਨ ਕੇ ਸੂਦ ਜੇ.ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਅਗਰਵਾਲ ਸਟੀਲ ਵਪਾਰੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, -
ਜਵਾਬਦੇਹ

1998 ਦੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1

16 ਨਵੰਬਰ, 1999

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 — ਐੱਸ. 40 — ਏ(3)- ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ, 1962 — ਆਰ.ਐੱਲ. 6-DD(J)-ਸੈਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟ ਟੈਕਸ ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 31 ਮਈ, 1977—S. 40-A(3) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ DSsessee ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ X ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਭੱਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਗੈਰ -ਅਸਲੀ ਵਿਕਰੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 31 ਮਈ, 1977 ਦੇ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 6-ਡੀਡੀ (ਜੇ) ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰੇਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ-ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋੜ ਟਿਕਾਊ ਹੈ — ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ — ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਕਤ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬੋਰਡ ਦੇ 31 ਮਈ, 1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। 24,000 ਅਤੇ ਰੁ. 40,000 ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। 64,000 ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6-DD ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ S. 40-A(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ।

(ਪਰਾ 12)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। 3. ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1981-82 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੱਖ. ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ-ਉਕਤ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਿਆਉਣ ਲਈ। 3 ਲੱਖ ਟੈਕਸ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 15)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਜੇ ਕੌਸ਼ਲ

ਆਰਪੀ ਸਾਹਨੀ, ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਨ.ਕੇ.ਸੂਦ, ਜੇ.

(1) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 260-ਏ ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਐਕਟ") 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬੈਂਚ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1998. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - 4 ਮਾਰਚ, 1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ :-

(15) ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 40-ਏ(3) ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ, 1962 ਦੇ ਨਿਯਮ 6DD ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 64,000?

(2) ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ? 3,00,000?"

(3) ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲੇ ਨੇ 8 ਮਈ, 1981 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1981-82 ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 41,380 ਹੈ। ਧਾਰਾ 143 (3) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ 27 ਮਾਰਚ, 1986 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 6,08,578 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਕਬਿਤ ਜਾਅਲੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਖਾਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40-ਏ(3) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁੱਲ 1,42,749 ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 6,08,578 ਜਾਅਲੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ।

(4) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲਜ਼) [ਸ਼ਖਿਪ ਲਈ "CIT(A)"] ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 40-ਏ(ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਖਰੀਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੇ 3) ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਸਨ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1987 ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਟੈਕਸ ਲਈ 3 ਲੱਖ. ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦਾ ਟੈਕਸ. ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ 74,700 ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਨੇ 7 ਮਾਰਚ, 1989 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਬਿਤ ਜਾਅਲੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ 6,08,578 ਰੁਪਏ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40-ਏ(3) ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ 1,42,749 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਇਸ ਦੌਰਾਨ 31 ਮਾਰਚ, 1987 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੋਧੀ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਲਈ 3 ਲੱਖ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਨੇ 16 ਫਰਵਰੀ, 1990 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ 9 ਜੁਲਾਈ, 1990 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 16 ਫਰਵਰੀ, 1990 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 7 ਮਾਰਚ, 1989 ਦੇ ਸੀਆਈਟੀ (ਏ) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 40-ਏ(3) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਉਸਨੇ 13 ਜੁਲਾਈ, 1990 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 143(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਅਦਾਇਗੀਆਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40-ਏ(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 1,42,749 ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ।

(9) ਐਗਰੀ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ 27 ਮਈ, 1991 ਨੂੰ ਸੀਆਈਟੀ (ਏ) ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। 8 ਜੁਲਾਈ, 1991 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1,42,749 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:-

ਤਾਰੀਖ	ਦੀ ਰਕਮ	ਭਾਗ ਦਾ ਨਾਮ
10-2-81	24,000	M/s ਰਜਨੀਸ਼ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ
28-3-81	61,795 ਹੈ	ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸ ਐਡ ਏ ਸਟੀਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ।
26-6-80	17,000	ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

13-11-80

40,000

ਮੈਸਰਜ਼ ਖੁਰਮੀ ਸਟੀਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਮੰਡੀ
ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ

(10) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਰ ਧਿਰਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 220 (ਐਫ. ਨੰ. 206/17/176-ITA. II ਮਿਤੀ 31 ਮਈ, 1977) ਸੈਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟ ਟੈਕਸਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟਿਸ 40A(3) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। CIT(A) ਨੇ ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ 'ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਭੁਗਤਾਨਾਂ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। 24,000, ਰੁ. 61,795 ਅਤੇ ਰੁ. 17,000 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ 4 ਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। 40,000 ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਵਿੱਚੋਂ 1,42,749 ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ 40,000 ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ। CIT(A) ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ। 3 ਲੱਖ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਕਤ ਜੋੜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਸੀ; ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 1987 ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. (ਏ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਸੀ, ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. (ਏ) ਨੇ 7 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਰਚ, 1989 ਖੁਦ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋੜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 147 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕਮਾਤਰ ਮੁੱਦਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। 1,42,749

(11) ਸੀਆਈਟੀ (ਏ) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮਾਲੀਆ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1,02,749 ਅਤੇ ਰੁ. CIT(A) ਦੁਆਰਾ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40-ਏ(3) ਦੇ ਅਧੀਨ 40,000 ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, - 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸੀਆਈਟੀ (ਏ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰੁਪਏ ਦਾ 40,000 ਦੀ ਧਾਰਾ 40-ਏ(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। 24,000, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 3 ਲੱਖ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਆਈਟੀ (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(12) ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਘੜੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਏ ਗਏ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ 31 ਮਈ, 1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਪੀ. ਸਾਹਨੀ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਵੀਕਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ।

(13) ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬੋਰਡ ਦੇ 31 ਮਈ, 1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ

ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ। 24,000 ਅਤੇ ਰੁ. 40,000 ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:-

“ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 6DD(j) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚੀਬੱਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਤੇ, ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਨੰਬਰ/ਸਥਾਈ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯਮ 6DD(j) ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪੱਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। 64,000 ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6DD ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40-A(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ।

(14) ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ 3 ਲੱਖ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1987 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਵੈਧ ਰਿਟਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਸਲ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਰਿਟਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ. ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਆਰਪੀ ਸਾਹਨੀ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟੈਕਸ ਲਈ 3 ਲੱਖ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1987 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਜੂਨ, 1985 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 31 ਮਾਰਚ, 1987 ਤੱਕ ਵੈਧ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਏ ਸਨ: ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਧੇ ਟੈਕਸ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸਕੀਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ। 17 ਫਰਵਰੀ, 1986 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 451 ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਟੈਕਸ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਨੰ: ਨੂੰ

ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਦੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਜੋ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਗੇ।

“ਸਵਾਲ ਨੰ. 1.— ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਦੌਲਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ?”

(a) ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ;

(b) ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲੰਬਿਤ ਹਨ।

ਉੱਤਰ- ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-

ਪੂਰੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨਾਲ ਟੈਕਸ- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਈ ਗਈ ਆਮਦਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੌਲਤ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਿਟਰਨ ਵੀ ਫਾਈਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ, 1986 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 148/ ਵੈਲਥ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1.7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਸਮੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਟੈਕਸ ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2—ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਮਦਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ: ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਸਮੇਤ ਆਮਦਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(16) ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ 31 ਮਾਰਚ, 1986 ਤੱਕ ਵੈਧ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ, 1987 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1986 ਦੀ ਥਾਂ 1987 ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਕੀਮ ਨੇ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਟਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਸਮੇਤ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1981-82 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 3 ਲੱਖ. ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 148 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। 3 ਲੱਖ ਟੈਕਸ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 6f ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਮਨੈਸਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 3 ਲੱਖ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

(17) ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ

M/s Aggarwal Steel Traders v. Commissioner of Income Tax, 3111
Patiala & another (N.K. Sud, J.)

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

23995 HC . ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਯੂਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ